

Foredrag av Arne Fjellbu på Distriktskonferansen i 1954

MENNESKER AV GOD VILJE

Rotarytale i Nidaros Domkirke av biskop Arne Fjellbu.

Den 17. juni 1954.

Når jeg i dag skal hilse Distriktskonferansen for 78. Distrikt av Rotary International vel møtt i Nidaros Domkirke, er det to internasjonale bevegelser som hilser hverandre og som vil skape fred og godvilje mellom mennesker over hele jorden.

Fra vi var barn vet vi at julebudskapet, første gang over Betlehems-marker julenatt, er et internasjonalt budskap om fred på jorden. Dere kjenner også til at englesangen fortsetter slik: I mennesker Guds velbehag. Men de fleste av dere vet neppe at det har vært sterk dissens innen kirken gjennom tidene om denne oversettelse er riktig. Det gjelder oversettelsen av det greske ordet Eudokia, som i vår bibel gjengis med «velbehag»: i mennesker Guds velbehag. Fred på jorden blant mennesker som Gud har funnet behag i. Men de oldlatinske oversettelser lyder for det meste «Hominibus bonae voluntatis»: blant mennesker av god vilje. Slik står det i den berømte Vulgata og også i enkelte protestantiske oversettelser. Etter den oversettelse skulle freden på jorden virkeliggjøres blant mennesker som viser god vilje. Jeg nevner ikke dette for å ta opp noen drøftelse av greske og latinske oversettelser og tolkinger. Gode grunner taler for at vår norske oversettelse er riktig. Men jeg nevner det fordi det dog er riktig at Gud fremmer freden på jorden gjennom godviljens mennesker. Mennesker av god vilje er en positiv faktor som vi i dag trenger i verden mere enn noen sinne. Og jeg

nevner det fordi Rotary International er en godviljens bevegelse i dag i vår kløvede og kalde krigsverden. Jeg nevner det også fordi der er et kontaktpunkt mellom Rotary og den kirke som hilser dere i dag. Kirken og Rotary Internasjonal arbeider begge for fred på jorden og for å skape godvilje mellom mennesker.

Det neste jeg vil si, er dette: Jesus ble en gang spurt av sine disipler om hvem av dem skulle gjelde for å være størst. De hadde med respekt å melde trettet om dette. Så ynkelige kan Jesu disipler være. — Da svarte Jesus dem at den største er den som tjener: «For hvem er størst, den som sitter til bords, eller den som tjener? Er det ikke den som sitter til bords? — Men jeg er som en tjener iblant dere» (Luk. 22, 27). En annen gang sier han: «Den som skal bli stor iblant eder, han skal være eders tjener.» (Matt. 20, 26.)

Igjen ser vi kontakten mellom dette budskap denne kirke bringer og Rotarys idealer og mål: Tjenestens ideal, Service above self. Rotary er ingen religiøs bevegelse. Men kirken hvelver seg over hele menneskelivet, alt som vedkommer mennesket, vedkommer kirken, både laster og dyder, både det onde og det gode. Og alt som vil fremme godvilje blant mennesker og holde frem tjenestens ideal, har dype felles røtter i Gud selv.

Det tredje jeg vil si, er dette: Alle som arbeider for fred på jord og godvilje blant mennesker, kan lett fristes til mismot, til mishåp. Menneskelig sett synes alt slikt i dag håpløst, og i mine ører, kanskje det er min feil, ligger alle store slagord så nær frasen, og frasen lyder ofte hult.

Slik selverkjennelse bør kanskje også komme frem, selv om vi er samlet til festlig konferanse. Hva nytter det? — Og gransker vi vårt eget liv og gjør det ærlig, gir kanskje også dette med godvilje og tjeneridealet oss nokså blandede følelser.

Hvis dette skjer, er vi igjen på bølgelengde med den kirke som samler oss i dag. I motsetning til alle lettkjøpte fraser og blåøyet optisme er nemlig den gamle kirke meget realistisk: «Gud vet hvorledes vi er skapt, han kommer i hu at vi er støv», står det i Bibelens to og et halvt tusenårige salmebok. Det er realisme, en sunn, nøktern realisme.

Men sannelig har kirken midt i sin utrolig nøkterne realisme den oppgave å løfte alle som gjør det gode, ut av mismot og mishåp. Som en stadig appell står den der og sier til alle som strever etter å være godviljens mennesker: Gjør det gode og bli ikke trette. Og den viser stadig ved kjennsgjæringer selv at det nytter.

I går fikk jeg besøk av en dommer fra en by i Amerikas midt-veststater. Han kom til meg med en anmodning fra St. Olavs Evangelical Lutheran Church i sin by.

I fjor forrettet jeg gudstjeneste i en by utenfor Calcutta, Serampoor i India, i en kirke bygget for et og et halvt århundre siden av en trønder, — kirkens navn var St. Olavs kirke. — En liten norsk konge falt på Stiklestad i 1030. — Fra Detroit i Michigan til Serampoor i India har hvetekornet som falt i jorden på Stiklestad, båret frukt.

«Men jeg er som en tjener iblant eder», sa vår Herre og Mester — han som var hvetekornet som falt i jorden og døde — da disiplene trettet om hvem som var den største. Og så ser vi på disse søyler, disse buer, reist av tjenere. På de mest bort-gjemte steder, der hvor kanskje intet menneskeøye når, er de skjønneste kunstverker. — Det er Service above self —. Og hvilket resultat!

Derfor: Gjør det gode og bli ikke trette.